

POAHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

5. číslo

Budyšin, meja 1977

Lětnik 27

Hrono na meju:

Wjeselće a radujće so w Knjezu, svojim Bohu Joel 2,23

Meja je za mnohich měsac, w kotrymž so nad přírodu wjesela. Wšo tak rjenje kćěje, a slónčko hižo zaso wohrěwa. We wšelakich spěwach so meja wuchwaluje jako wosebje rjany čas.

Wězo můžemy so tu sobu wjeselić. Nohcemy so pak jenož nad přírodu wjeselić, ale chcemy tež na to myslić, zo je tež příroda dar našeho Boha. Hrono nam praji, zo je zaklad našeho wjesela Bóh a wšitko, štož wot Boha přińdže. K tomu sluša wězo tež příroda, ale nic jenož wona.

Wjeselimo so tež nad božej pomocu. Wěmy tola, zo tež wjele dobreho, kiž so po zdaću na přírodne wašnje rozjasnić da, wot Boha přińdže. Runje w tutych dnjach čitach powědančko wo holcy, kotraž běše čezko znjezbožila a so po měsacach zaso wustrowi. Mać pisa w tutej rozprawje wo prócy lěkarjow, sotrow a družich pomocnikow — a tola přeco zaso wuznawaja: Zo je so holca wustrowila, je boží dar. Wón je přez medicinsku wědomosć a přez lěkarjow pomhał. Podobnje by to skoro kóždy z nas tež prajić móhl: Bóh je mi pomhał. Nad tutej božej pomocu so wjeselimo.

Ale naša radosć nad božim skutkom ma hišće druhi zaklad. Bóh je nam tola tež pomhał přez čerpjenje a wumrěće Jězom Chrysta. Z tym wón nas wuswobodzi wot knjejstwa hrěcha a puć do božeho kralstwa wotewrě. Njeje naša radosć tež wjeselo nad našim wumóženjom? Njebychmy, myslo na tutu božu pomoc, wjeselši być dyrbjeli?

Haj, wjeselće a zradujće so w Knjezu, svojim Bohu. Naše křesćanske žiwjenje njeje zrudna wěc. Njehlada my tola jenož na swój hrěch a hubjenosć. Wězo smy chudži, hubjeni a hrěšni, ale runje tak tež plaći, zo Bóh nam hrěchi wodawa. Hladajmy toho dla na Boha-Wumóžerja, kiž so k nam dele chila a nas domoj přinješe do swójeho kralstwa. Wjeselimo so, zo mamy tajkeho Knjeza.

Nětk wjeselće so, křesćenjo, my chcemy wšitcy spěwać skutk Knjeza Boha swójeho, so jeho hnadže džiwać, što Bóh sam na nas wažil je, kak mnohe krasne dobroty nam hubjenym je sćinil. (418,1)

250 lět wobnowjenje Bratrskeje Jednoty w Ochranowje

W běhu tutoho lěta budže tomu 250 lět, zo bu Ochranow (Herrnhut) zwanowany před duchownej nuzu a je so stał z „městom na horje“. W léce 1722 jón založichu čěscy a wosebje morawscy eksulanća (wuhnaći), ale 13. augusta 1727 bě wuznamny měznik w stawiznach tuteje misioniskeje cyrkwy. Što bě so stało?

Po swojim založenju bě Ochranow spěšnje rozrostl. Hižo po pjec lětach

tej“, lutherskemu fararjej Rothej ze susodneho Berthelsdorfa. Před „Babylonom“ — lutherskej cyrkwy — warnowaše, w kotrejž „njemůže zbóžnosć, ale jenož skaženje dóstać.“

Prěni wobydlerjo njemějachu wotpohlad, swoju samsnu duchownu a cyrkwinsku wosadu založić. Zafarowani běchu do Berthelsdorfa a chodžachu pilnje kemši k tamnemu pobožnemu předarjej. Nimo toho mějachu wšědnje rano a wječor swoje zhromadžizny w Ochranowje. Mjez sobu běchu sej zachowali swój porjad a kaznje, kaž běchu to zwučeni z Čěskeje a Morawy. We wobtuku sakskeje ewangelsko-lutherskeje cyrkwy běchu swobodne zjednoćenstwo. Dokelž pak běchu někotři wušli z wosadow Čěskich bratrow, druzy běchu lutherskeje wěry a zaso druzy kalwinistiskeje, a k tomu hišće Krügerowi přiwisnicy, by so bjezmala złě skónčilo.

Zinzendorf bě tehdom w službje kralowskeho dwora w Drježdžanach. Zo by njedobre poměry wuhladkował, wuprosy sej dlěši dowol a dojědže do Ochranowa. Ze wšej pokornosću jednaše w lubosći. W mocy Swjateho ducha bě jemu date, zo so zabludzeni zaso na prawy puć wróćichu. Zinzendorf jako knjez nad Ochranowom postaji hromadže z morawskim Křesćanom Dawidom wustawki, kotrež w meji 1727 nimale wšitcy wobydlerjo Ochranowa přiwzachu. Z tym bu zhromadne žiwjenje zradowane jako nabožna cyrkwinska wosada. Hlowna zasada bě bratrowska lubosć a pokornosć, zo by kóždy měl druhého za dostojnišeho hać sebe samoho. Štož nochcyše so tomu podrjadować, njesmědžeše w Ochranowje bydlić.

Z přijimanjom tutych wustawkow bě zaklad položeny za wobnowjenje Bratrskeje Jednoty, kotraž bě w Čěchach a na Morawje zakazana.

Nimo tutych wustawkow dopomhachu hišće druhe wěcy k skrućenju wosady. Wulke překwapjenje bě, hdyž so Zinzendorf z dlěšije jězby ze Šleskeje wróćil. Na swojim pućowanju bě čital Komenskeho knihu „Ratio disciplinae“, kotruž bě sej wupožičil ze Žitawskeje radneje knihownje. Wón chcyše něšto blišeho zhonić wo cyrkwi Čěskomorawskich bratrow, wo kotrychž hać dotal hišće wjele njewědžeše. Z wulkim překwapjenjom spózna, zo běchu wustawki starych Čěskich Bratrow jara podobne tym, kotrež běchu njedawno w Ochranowje wobzamknyli. Čěscy Bratřa běchu sej zachowali zasady swójech wótcow. Z tutym poznaćom

Michalska cyrkej w Budyšinje, w kotrejž budžemy swjećić swój Serbski cyrkwinski džeń 25. a 26. junija 1977. Zymske jutry 1977 drje ženje njezabudžemy

měješe 300 wobydlerjow. Dokelž běchu wosadni přišli z najwšelakorich městow a wobstejnoscow, načinihu Zinzendorfej wulke wobćežnosće. Sam wo tym rjekny: „Ochranow steješe před rozsudom, hać budže Chrystusowa cyrkej, hdžež ma WÓN swoje městno, abo hać budže nowa nabožna sekta.“ A zawěrnje, wjele njepobrachowaše a Ochranow by byl městno fanatiskich a přehnatych sektarjow. Strach běše čím wjetši, dokelž smědžachu so tam nimo eksulantow tež zasydlit wšelke džiwne elementy. Najhóršu rólu hraješe Krüger, kotryž bě wot lutherskeje cyrkwy wotpadnyl. Jemu bě so poradžilo, wjetšinu nowych wobydlerjow na swoju strownu sćahnyć, a wón jich přeswědči, zo je Zinzendorf „to zwěrjo z hlubiny“, kotrež je móc dalo „falšnemu profe-

nasta tež znutřkowne přeměnenje we wosadže.

Ochranowscy nětk wědzachu, zo drje je Zinzendorf jich kruty knjez, ale tež zakitowar jich wěry. Dopóznawši swoje zmylki, swoju zasakosć a swoje zwady, sej kóždy žadaše po wodawanju hrěchow a po poľnym towarstwje ze wšěmi bratrami a sotrami. Tuto hibanje docpě swój wjeršk 13. awgusta 1727, jako wšitcy Ochranowscy swoje nowe wujednanje z Bohom a mjez sobu wobkrućichu zě zhromadnym božim wotkazanjom w Berthelsdorfskej cyrkwi. Tehdom doby Chrystusowa lubosć nade wšěmi rozkorami we wěrje a swětných nahladach. Tuž wobhladuje Bratrska Jednota 13. awgust 1727 jako džen swojeho wobnowjenja.

Křižerjo

W serbskich katolskich wosadach je so přez lěstotki zajimawy jutrowny naložk zdžerzał: Mužojo jěchaja na swjedźensce wupyšnych konjach do susodneje wosady a připowědaja z kěrľušemi a modlitwami we wšej zjawnosći wjesoľu powěsć wo stanjenym Knjezu. Přeni jěcharjo njeseja cyrkwinske chorhoje, křiž a postawu Stanjeneho. Tysacy přichadžeja z městow a z wukraja, zo bychu tutón stary naložk nazhonili.

Za wěriwych je tuto jutrowne jěchanje znamjo pobožneje woporniwosće. Zwjeselace je, zo so młodźina rady wobdžěluje. Z kóždym lětom je jich wjace młodych mužů. Z wulkimi woporami sej něhdže konja wobstaraja, jeho sprócniwje přihotuja a jutrowničku z nim spěwajo a modlo na 30 km jěchaja. To zawěrnje žana maličkosć njeje. Za njekřesćanskich přihladowarjow je to wěsće spodziwanja hódna swěra pobožnosće. Tež lětsa běše 7 procesionow z tójšto jěcharjami.

Tutón naložk saha ze swojimi začatkami hać do předkřesćanskeho časa wróćo. Z wobjěchanjom polow w nalětnim času cheychu sytwy škitać před złymi duchami. Pod wliwom křesćanstwa buchu z tutoho jěchanja ryzy pobožne procesiony. Jěcharjo spěwaja prastare jutrowne kěrľušy a modla so rózowc a litanije. Dokelž so na čole procesiona swjaty křiž njese, mjenuja jěcharjow „křižerjow“.

Něhdy drje bě tole jutrowne jěchanje tež w susodnej Šleskej a Českej znate, ale tam je so dawno zhubiło. Jenož pola Klóštra Marijineho doła je hišće znate. Ale w 7 serbskich katolskich wosadach wokoło cistercienskeho Klóštra Marijineje hwězdy je hišće žiwe. Na 100 wsow a maľoměsto Kulow su přewažnje katolske. Najstarše naspomnjenja křižerjow su z doreformaciskeho časa. Po reformaciji zakazachu feudalni knjezjojo tutón naložk. Tak je Rakečanski Johann Christoph von Ponichau w lěće 1594 — 30 lět po postajenju Lutheroweje wučby we wosadže — jutrowne jěchanje zakazaľ a hrožeše z pochľostanjom zajěća a 5 toľer pokuty. W lěće 1623 spjěchowachu so w Radworju jěcharjo přeciwo von Minckwitzej.

Kulowski procesion, kotryž je najsynľiši, jěchaše zwopředka do Wojerec, z ľeta 1541 pak do Ralbic. Hdyž

Bórze na to nasta misioniske hibanje. Nowe kolonije, podobne Ochranowej, založichu so w Němskej, w Danskej, w Hollandskej, w Jendželskej a w Americ. Přěnich misionarow póstachu přez ocean, zo bychu ewangelij donjesli k pohanam. We Łužicy nasta nowa česka wosada w Niskej, hdžež přičahnychu Češa z Drježdžan, ze Žitawy a z Gebharsdorfa. W Maľym Wjelkowje založichu serbsku wosadu, kotraž dyrbješe po Zinzendorfowym wuprajenju „Serbska Niska“ być. Hdyž pak bě widžeć, zo mješe Ochranow přesyľny wliw na serbske narodne žiwjenje, zakaza Drježdžanska wyšnosć tute styki. Za tón čas běchu hižom mnozy Serbja w službje Ochranowskeho mistonstwa.

Miroslav Hloušek

po 30lětněj wójnje w lěće 1679 w Njebjelčicach jěchanje zaso woziwichu, lo wosadni ze zahoritósću witachu. Za čas feudalizma a pozdžišeho nacizma njewidžachu tutu manifestaciju serbskeje katolskeje pobožnosće rady. Wot 1776 do 1882 bě Radworski procesion zakazany.

W postupowacej mechanizaciji ratarstwa wupočćuja sej křižerjo konje w ewangelskej wokolnje.

Křižerjo džeja w domjacej wosadže w jutrownej nocy abo na zažnym ranju jutrownički kemši a k božemu

To a druhe z dalokeho swěta

Wulki cyrkwinski swjedžen w Armenskej (Sowjetski zwjazk)

Na 50 000 armenskich křesćanow wobdžěli so nazymu lońšeho ľeta na jednym z najwjetšich swjedženjow prawoslawneje japoštolскеje cyrkwe w Armenskej SSR. Při tym džešo wo požohnowanje swjateho wolija w duchownym srjedzišću tuteje cyrkwe, w Edźmiadzinje, blisko Jerjewana. Tutón swjedžen je kóžde sydom lět. W přítomnosći zastupjerjow wjele sotrowskich cyrkwjow poswjeći katolikos Wazgen I. wolij z relikwijemi založerja armenskeje prawoslawneje cyrkwe Gregora a z kónčkom hlebiče, z kotrejž je so po wučbje armenskeje cyrkwe Chrystusowe čelo překľoľo na křižu. Poswjećeny wolij so rozdžěli na wšitke fary prawoslawneje cyrkwe nic jenož w Sowjetskim zwjazku, ale po cyfej Europje, w Bliškim oriente a w Americ. Wón so wužiwa při křćenjach a při wuswjećenju duchowných armenskeje cyrkwe. Tutón wolij zwjazuje wšitkich wěrjacych prawoslawneje armenskeje cyrkwe z jeje založerjom Gregorom a z Edźmiadzinom, jeje duchownym srjedzišćom. Katedrala, w kotrejž bě tutón swjedžen, bu natwarjena w lěće 303 po Chrystus a sľuša do najstaršich křesćanskich cyrkwjow na swěće. Ewanjel. posol spod Tatier

Ralbičanski arcyměšnik wita Kulowskich křižerjow

blidu. Po hľownej božej službje abo wokoľo připoľdnja hromadža so jěcharjo při cyrkwi. Duchowny jim přepoda jutrowne symbole a jich požohnuje. Wobjěchawši tři kroć boži dom chiba pohrjebnišćo, wotsala so do susodneje wosady. W Kulowje a w Ralbicach maja po wobjedže hišće nyšpor.

Hdyž mužojo na wječor Te Deum spěwajo so dom wróća, smědža přeswědčeni być, zo su zjawnje so wuznali k swojej wěrje. Jutrowne haleľuja njesľuša jenož do wuskich cyrkwinskih murjow, ale do swěta, zo by wěriľ do žiweho Boha.

Lětsa bě kardinal Bengsch we wšěľakich katolskich serbskich wosadach, zo by z křižerjami božu službu swjećiľ a jim předowaľ. M. Salowski

Čěscy přeceljo žaruja wo swěrn Serbowku

Na poslednim zeńdženju w februarje wozjewi nam dr. Zdeněk Bohač, zo je zemřela Měřanka Wirthowa z Cokowa. To bě za wšěch přecelow Serbow jara zrudzaca powěsć, wosebje za nas, kotřiž smy ju z doľhich lět znali. Ja sam ženje njezapomnju jeje wysoku inteligentnosć, jeje přikľadnu pobožnosć a jeje swěrnosć k wšemu sľowjanstwu a přede wšěm jeje wutrobnu lubosć k nam Čecham. Z wulkej džakownosću spominam, kak je so wo mnje staraľa, hdyž běch w januarje 1977 w jeje domje přenocowaľ a wona wědžeše, zo sym chronisce na jěrchenje chory.

Za ľeta našeho znajomstwa je mi

powěděla, kak je w swojej mladosci byla w Praze, zo by česku řeč nawuknyla a so dala wukublać za pěstowarku. Tak je nětk swojim wnučkam začěpila slowjanske wědomje.

Zenje njeběch sebi myslil, zo tehdom posledni raz z njeje řeču. Hakle na našim wječoru Narodneho muzeja zhonich wo jejnej nahlej smjerči, zo ani na pohrjeb dojěb njemožach.

Tak so nětko na tole wašnje rozžoňuju z njeje za wšěch Čechow, kotřiž smy swětni swojim slowjanskim bratram a sotram w serbskej Łužicy a kotřiž smy znali, lubowali a česćili w Knjezu zemřetu Měranku Wirthowu.

Póznawanje — wuknjenje — spominanje, to je žiwjenje čłowjeka.

Znajomstwo z Měranku Wirthowej, z tuteje nadobnej slowjanskeje sotru, z tuteje příkladnej Serbowku, bě za nas bohatstwo. Stajnje budžemy z luboscju a džakownoscju na nju spominać w swojich modlitwach.

Vladimír Václav Cipra
z Berouna w Čechach

Praha. Naš česćeny, luby bratr a přećel prof. dr. theol. dr. phil. dr. theol. h. c. Miloslav Kaňak je 17. fe-

bruara 1977 swoje 60. narodniny woswjećil. Česke cyrkwinske nowiny su wobšěrnje wo nim pisale, a tež my Serbjaz z česćownoscju a džakownoscju na njeho spominamy, kotryž je dwójce na Serbskich cyrkwinskih dnjach mjez nami byl. Jeho lubosciwe, pokorne wašnje je sej hnydom naše wutroby dobylo. Ze swojej wulkej wučenosću a nutrnej pobožnosću je wón tón prawy wučer akademiskeje młodžiny swojeje Českosłowakskeje husitskeje cyrkwy.

Miloslav Kaňak narodži so wosrjedz přenjeje swětowej wojny w poľnocnych Čechach, njedaloko Mladceje Boleslavy, hdžež jeho nan tehdom džělaše w awtovej fabrice, w kotrejž so džensa awta marki „Skoda“ twarja. Jeho prjedownicy pak běchu ratarjo na Šumawje (Böhmerwald). Nan jubilara, Josef Kaňak, zhubi při přerjadowanju fabрики swoje džělowe město a přesydlil so na Šumawu, zo by tam ródny statok po nanje přewzał. Kaňakec swójba přečahowaše w přichodnych lětach wjele, dokelž nan bórže zaso burstwo spuści a stupi do služby pósta. Tak dyrbješe młody Miloslav Kaňak so ze wšelkimi šulemi zeznać a to husto pod dosć čěžkimi wobstejnoscemi, dokelž dyrbješe daloce puće na dwór-

nišćo abo k busej běhać. W zymje 1928/29, hdžž bě w južnych Čechach termometer na 41. stopnjow zymy padnyl, wšednje 15 km běhać, to wšak něšto rěka. Prof. Kaňak pak z džakownoscju na mnohich swojich wučerjow spomina. kotřiž jeho derje prihotowachu na pozdžiše wědomstne džělo.

W lěće 1937 zložil maturitu a so poda na teologiski studij. Wichorojete, zrudne a dramatiske běchu lěta jeho studija a přenjeje duchowneho zastojnstwa w Praze. My wšak sej ani tak prawje předstajic njemožemy, što čas okupacije 1938 do 1945 za Čechow rěkaše.

Bórže po wójnje nastupi dr. theol. dr. phil. Kaňak puć akademiskeho wučerja. W USA a w Jendželskej wudospołni swoju wědomosc. W lěće 1950 při zahajenju Husowej fakulty bu za profesora pomjenowan.

Akademiske slědženje, wučenje, pisanje, přednošowanje w ČSSR a we wukraju, w českej a w cuzych rěčach — to je žiwjenje česćowaného jubilara, kotryž ma nas Serbow lubo.

Bóh Knjez chcył milosciwje jeho skutkowanje dale bohaće žohnować, jeho čineho a stroweho zdžeržěć za wulke a wažne džělo, kotrejž je jemu napoložene.

Předowanje diakona Arnošta Běrki na kublanskim dnju w Budyšinje

Daj mi póznać puć, po kotrymž mam chodzić; přetož ja pozběham swoju dušu k tebi.

Wumož mje, mój Božo, wot mojich njepräćelow. Ja chowam so při tebi.

Wuč mje činić po twojej woli, přetož ty sy mój Bóh.

Twój dobry duch wjedz mje po prawym puću.

Psalms 143, 8–10

Knježe, daj mi póznać prawy puć! Je to w džensnišim času hišće nuzne? Kóždy džě swój puć, kaž so jemu to lubi. Wjetšina luda wšak docyła chwile nima, so za Bohom prašeć a wo blišeho so starać.

Džěci studuja Nan ma swoje džělo, hustodosć čěžke džělo. Mać chodži do služby. Nam dyrbi dosahać, štož z nowinow zhonimy.

Ludy so škitaja z drohimi a strašnymi brónjami, a kóždy praji: „Naš puć je prawy!“

Štó smě rozsudzić, kotry puć je prawy? Je puć našeje serbskeje wosady prawy? Snano so docyła wjace wo prawy puć njestaramy. Snano smy tež za sebje a swoje džěci za prawym pućom pytali a Boha wo njón prosyli. Hdžž měnjachmy, zo jón mamy, bě nadobo zaso nam zatwarjeny. Naša křesćanska wěra před swětom wjace wjele njeplaći — w dalokich krajach nic a tež nic pola nas. Při wšěm je puć čłowjestwa bojazny. Rozhlós a nowiny nam powědža wo rubježnistwach, njeskutkach, mordarstwach, wójnach a njezbožach. Tež naša wěra do Chrystusa njemóže swět přeměnić.

Lubosć, kiž je nam Chrystus jako swoju nowu prikaznju poručil, wustudnja. Chorownje nimaja sotrowe docyła, domy za starych trjebaja pomocnikow. Na našich wsach wšak wjele lěpje njeje, jeli stari a chori dołho na pomoc a dobre slowo čakaja.

Wšón lud so prócuje a honi za wuspěchom, bohatstwom, za zbožom. Je tutón puć bjez Boha prawy?

Kak steji z nami, kotřiž chcemy křesćenjo być?

W našim psalmje řeči wopušćeny a wot njepräćelow přescěhany čłowjek. Mi so zda, zo je to naše položenje. My drje w bibliji čitamy a so modlimy, a tola tak prawje dale njepräčimy. Psalmist je Bohu swój konkurs přizjewil a jeho wo pomoc prosyl. Ja sym měnjenja, zo trjebamy zmužitosc, Bohu a snadž tež dušepastyrej swoju nuzu wuznać.

Božo, daj mi póznać tón puć, po kotrymž mam chodzić.

W nětkle započacym póstnym času spominamy, kak je tež Jězus swojeho njebieskeho Wótca prosyl: Nic wšak moja, ale twoja wola so staň. To je po přenjeje kazni! Dołho njemožach zrozumić, čehodla dyrbjala runje přenja kaznja tak wažna być, ale w běhu lět bu mi jasne, zo

wšitko wot dopjelnjenja tuteje kaznje wotwisuje. Wona nas dospołnje žada — nic jenož na kemšach, nic jenož jako přistojnych přihladowarjow zdaloka, nic jenož naš respekt, ale žada nas z čelom a dušu. Bóh je naša naležnosć, naš puć a wupuć we wšednym žiwjenju. Wjele ma so změnić. Wjele budže nam wzate, štož je nam nětkle hišće wažne a lube. Snano pak tola hižom pomału póznawamy, zo je boži puć dobry a spomožny za nas.

Mi so zda, zo je Bóh hižom swoju ruku zběhnyl, zo by do nas dyril. Prošmy Boha, zo bychmy potom znajmjeńša swój hrěch a winu póznali. Njezabudžmy, zo ma Bóh swoje mysle z nami. Pochlostane džěco nječeka maćeri, ale so znowa pola njeje chowa, dokelž njedwěluje na maćernej lubosci.

Wumož mje, mój Božo, wot mojich njepräćelow. Ja chowam so při tebi. To je poměr, kiž chce Bóh z nami měć. Potom budže móžno, wo čož psalmist dale prosy: *Wuč mje činić po twojej woli; přetož ty sy mój Bóh. Twój dobry duch wjedz mje po prawym puću.* Boži dobry duch chcył nas wučić, što je naš njepräćel, što lubosci mjez nami zadžěwa. Naš njepräćel ma tak wjele možnosćow a strašnych mysłow, zo so džiwamy, kak jemu přeco zaso do paslow běhamy. Njezabudžmy pak, zo ma tež lubosć wjele možnosćow. Džensa wo to džě, zo bychmy tute možnoty wužiwali sebje a swěta dla. Snadž so to započnje z jednorym, ale dobrym slowom, z přećelnym pohladnjom a zrozumjenjom za bratra a njelubowaného čłowjeka.

Postuchajmy keđzbliwje na bože slowo.

Cesmy Boha na kemšach, w modlitwje, z luboscju mjez sobu. Potom snadž njetrjebamy so před Bohom swojeje nuzy bojeć, dokelž směmy nadžiju nowoho žiwjenja měć. Kak tole nowe žiwjenje započec? Hdžž smy Bohu blisko a mamy měř z nim přez Chrystusa, budže nam wot Boha samoho nowy puć pokazany.

Loni bě misioniski direktor Kimme z Lipska Nowu Guineju w Dalokim ranju wopytal. W zakurjenej budže bě Papua-ludžom wo nas řečal. W žiwjej diskusiji praješe žona: „Nětko znajemy waše wjeselo a wašu nuzu. My budžemy so za was modlic.“ To je tajki skutok wot Boha wjedženeje wutroby.

Ja sym měnjenja, zo budže Chrystusowa wosada w přichodze jenož wobstać móć z wuznaćom swojeje nuzy před Bohom a čłowjekami a z připóznacjom božeho słowa a božeho suda.

Wuč mje činić po twojej woli! Ty sy mój Bóh.

Twój dobry duch wjedže mje po prawym puću. Hamjeň.

SERBSKÍ · CYRKWÍNSKÍ · DŽEŃ

w Michalskej cyrkwi w Budyšinje 25. a 26. junija 1977

Spěwajće Njwezaj nowy kěrluš

Sobotu, 25. junija, 15.00 hodź. zhromadźizna na Michalskej farje

Přednošk Arnošt Golč z Berlina: Někotre mysle k nastaću a rozšěrjenju přerich serbskich spěwarskich

Njedzelu, 26. junija, 9.30 hodź. swjedźenske kemše (farar Lazar-Bukečanski)

w připołdnej přestawce zhromadny wobjed, wobhladanje města, Kocorowe „Nalěčo“ w cyrkwi

14.00–16.00 hodź. hłowna a skónčna zhromadźizna w božim domje

16.40 hodź. piščelowy koncert. Domaš Zur z Bačonja hraje kompozicije Sebastiana Bacha.

W zašłym lěcu w Čulimsku

To je titul poslednjeje serbskeje hry na jewišću našeho Budyskeho dźiwadla. Wono so jedna wo dramu w dwěmaj jednanjomaj wot sowjetskeho awtora Aleksandra Wampilowa. Bolostne za mnje bě, zo steješe na programje přispomnjene „Serbski přeložk: Pawoł Wowčerk †“. Mój běchmoj so zeznałoj w studentskim času. Předposlednju serbsku hru běchmoj hišće hromadže w dźiwadle widžaloj. Tutu hru pak w swojim – dobrym – přeložku njeje wjace dožiwił.

Jednanje je wšědne-njewšědne. My smy swědkojo toho, štož so jednoho wšědneho dnja – a tež w nocy a na ranju po tym – w čajowni stawa w předměsće Čulimska, njedaloko tajgi. To su tamne hoberske lěsy. Wšědne su wosoby, kotraž wustupuja: knjeni Chorošichowa, wobsedžerka čajownje (Hanka Mikanowa), kiž so wadži ze swojim mužom, wojskim inwalidom Djergačowom (Jurij Kostorž), kotryž chce hižom rano palenc pić, dokelž je jeho stary towarš Jerjemjew runje z tajgi přišoł (Křescan Bart). Wšědni hosćo su Kaškina, šarmanantna apotekarka (Majka Kowarjec), jeje přećel, kriminalist Šamanow (Jan Mahr), k tomu jara wosobny a mudrowacy přistajeny Mječokin. Wšědne-njewšědne su lubošćinske sceny. W srjedźišću steji hłowna wosoba, młoda, rjana Walentina (Janina Brankačec), kiž spěšnje hosći poslužuje, ale tež chwile ma, plót a zahrodowe durčeka zaso wuporjedźić, hdyž su ludžo je z komodosću – dokelž je jim prawy puć do čajownje

předaloki – skóncowali. Njewšědny je wutřěl z pistole. Džakowano Bohu, brón zapraji, a njeje so ničo stało; skućiciel bě Paška (Jan Šolta), syn Chorošichoweje, kotraž jeho na koncu wučisnje, přetož je chětro hruby pachol, kiž je so přepřimnył na Walentinje, dokelž chce z mocu jeje lubosć dobyć. Ale wón ma konkurentow. Tak je Mječokin prosył pola nana Pomigalowa (Měrcina Slodeńka) wo ruku Walentiny, wón pak je 20 lět starši hač wona.

Happy-end hra nima. Wšědne žiwjenje kaž prjedy dale běži. Jenož Paška a Jerjemjew so podataj do tajgi. Starc so čuje zludany, dokelž žanu rentu njedostanje. Wón papjery nima. A tak dyrbi wón nazhonić, zo „běrokratija papjeram wjace wěri hač člowjekej“. Awtor rysuje ludži tajkich, kajcyž su. Jeho hra jara realnje skutkuje. Wšityc hrajerjo su wulkotnje hrali. Hanka Mikanowa měješe njelochku, ale džakownu charakterowu ról, kotraž je wona na jara přikladne a přeswědčiwe wašnje předstajila. La.

Serbski bus do Krkonošow

8. njedzelu po Swjatej trojicy, 31. julija 1977 wotjědzemy rano 5.30 hodź. w Budyšinje a so wroćimy wo-koło 21 hodź.

Přizjewjenja přez farstwa abo Serbsku superintendenturu Budyšin-Třelany, Čornobohska 12 (telefon 4 77 88) dopołdnja 7 do 9 hodź. ze zaplacenjom 40,— hr.

Serbske bože služby w meji 1977

1. meje – Jubilate

Budestecy: 14.00 hodź. kemše ze spowědžu (Lazar-Bukečanski)

Budyšin-Michalska: 8.30 hodź. kemše Njeswaćidło: 8.30 hodź. kemše ze spowědžu (Wirth)

8. meje – Kantate

Bart: 10.00 hodź. kemše (Albert-Hrodzišćanski)

Hrodzišćo: 8.30 hodź. kemše Njeswaćidło: 8.30 hodź. kemše ze spowědžu (Wirth)

15. meje – Rogate

Budyšink: 10.00 hodź. kemše ze spowědžu (Wirth)

Poršicy: 8.30 hodź. kemše ze spowědžu (Wirth)

19. meje – Bože spěće

Bukecy: 9.00 hodź. kemše

29. meje – 1. džen swjatkow

Bukecy: 8.30 hodź. kemše Hrodzišćo: 8.30 hodź. kemše

30. meje – 2. džen swjatkow

Budyšin-Michalska: 8.30 hodź. kemše Minakał: 8.30 hodź. kemše Rakecy: 8.30 hodź. kemše ze spowědžu (Lazar-Bukečanski)

5. junija – Swjata Trojica

Budestecy: 14.00 hodź. kemše (Feustel-Minakałski)

Pomhaj Boh, časopis ewangelskich Serbow. – Wuchadza jónkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. – Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. – Hłowny zamolwity redaktor: Serbski superintendent na wust. Gerhard Wirth w Budyšinje-Třelanach. – Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. – Čisće: Nowa Doba, čisćernja Domowiny III-4-9-562